

Nyugdíjrendszerünk jövője a sarkalatos törvény tükrében

Absztrakt

Előadó:

dr. Farkas Zsuzsanna
alapvető jogok biztosának munkatársa,
megbízott oktató, PhD hallgató
SZTE – ÁJTK
Munkajogi és Szociális jogi Tanszék

Konzulens:

Prof. Dr. Hajdú József
tanszékvezető, egyetemi tanár
tudományos ügyek dékánhelyettese
SZTE – ÁJTK
Munkajogi és Szociális jogi Tanszék

Alaptörvényünk XIX. cikkének (4) bekezdésének első mondata rögzíti a kétpilléres nyugdíjrendszert. Ugyanis e bekezdés szerint Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő.

Az Alaptörvényben meghatározott nyugdíjrendszer alapvető szabályait pedig a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény VI. fejezete rögzíti.

A nyugdíjrendszer két pillérét testesíti meg az állami nyugdíjrendszer és a kiegészítő nyugdíjintézmények.

Magyarországon továbbra is az időskorú ellátórendszerek legfőbb intézménye marad a kötelező, állami nyugdíjbiztosítási rendszer, amely nyugdíjjárulék fizetésén alapulva, biztosítja az időskor, illetve a közeli hozzátartozó esetén a jövedelembiztonságot.

Azonban az időskori jövedelembiztonság megteremtésében viselt egyéni felelősség és öngondoskodás érvényre juttatása érdekében a tagok önkéntes részvételével kiegészítő nyugdíjintézmények működhetnek.

Az állami nyugdíjrendszerekre egyre fokozódó nyomás nehezedik a fejlett ipari társadalmak elöregedésével kapcsolatban, így a kiegészítő nyugdíjnak a jövőben egyre nagyobb szerep jut. A kiegészítő nyugdíjakat tehát fejleszteni kell, anélkül azonban, hogy megkérdőjeleznénk az állami nyugdíjrendszerek fontosságát a biztonságos, tartós és hatékony szociális védelem szempontjából, amelyeknek idős korban megfelelő életszínvonalat kell biztosítaniuk, és így az európai szociális modell erősítésére irányuló célkitűzés központjában kell állniuk.

Az Európai Unióban a szubszidiaritás elvéből következően a nyugdíjrendszer szabályozása és az egyes pillérek szerepének meghatározása tagállami hatáskörben van. Az Európai Unió tagállamaiban a nyugdíjrendszer általános struktúrája három pillérből áll, amelyeknek szerepe tagállamonként változik és függ a nyugellátásokat lefedő jogi struktúrától.

Az előadásom során bemutatom, hogy hogyan tudjuk megvalósítani a nyugdíjrendszer második pillérét, azaz a kiegészítő nyugdíjintézményeket. Valamint az Európai Unió tagállamainak kiegészítő nyugdíjrendszereinek struktúráját áttekintve, elemzem azt is, hogy az Európai Unió tagállamai milyen mintákat szolgáltathatnak nekünk a kiegészítő nyugdíjintézmények megvalósításához.